

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURSA OSMANGAZİ BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. DENETİM BULGULARI.....	11
8. EKLER.....	27

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1:Personel Durumu	3
Tablo 2:2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8:Bilanço ve Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Farkları	13
Tablo 9 : Varlıklar ile Amortismanlarının Uyumsuzlukları Tablosu	14
Tablo 10 : Parasal Limit Aşım Tablosu	19

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
KHK	Kanun Hükümünde Kararname
LTD ŞTİ	Limited Şirketi
TL	Türk Lirası
ÜFE	Üretici Fiyat Endeksi
KDV	Katma Değer Vergisi
EKPSS	Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı
İKN	İhale Kayıt Numarası
BUSKİ	Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelindeki Tutarlar ile Mali Tablolarda Yer Alan Tutarların Uyuşmaması
2. Varlıklara İlişkin Amortisman Ayırma İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması
3. Taşıtlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Bir Harcamanın Hesaplarda Doğrudan Giderleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
2. İhalesi Yapılan Yapım İşinde İşin Yapılacağı Yere ilişkin Gerekli Çalışmaların Yapılmamasından Kaynaklı Olarak Süre Uzatımı ve Fiyat Farkı Verilmesi
3. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyeri ve İşletmelerin Bulunması
4. Taşınmaz Kiralama İhalelerinde Tahmini Bedelin Mevzuata Göre Belirlenmemesi
5. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması
6. Sayıştay İlamıyla Kamu Zararına Karar Verilen Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Osmangazi Belediyesi 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımı şeklindedir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediyelerin teşkilat yapılarının oluşturulmasına ilişkin esaslar 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirlenmiştir.

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Osmangazi Belediyesinin icra organı belediye başkanı olup, karar organları ise belediye meclisi ve encümeden oluşmaktadır. Belediye başkanına bağlı dokuz başkan yardımcısı bulunmaktadır. Özel Kalem Müdürlüğü ve İç Denetim Birimi doğrudan başkana bağlı olup, diğer müdürlükler ise başkan yardımcılara bağlıdır.

Mahalli idarelerde personel istihdamı Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik esaslarına göre ihdas edilen kadrolara atanan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinin (a) bendi kapsamında memurlar 5393 sayılı Belediyeler Kanununun 49'uncu maddesine istinaden sözleşmeli personel ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre çalıştırılan işçiler eliyle gerçekleştirilmektedir.

2023 yılı sonu itibarıyla Osmangazi Belediye Başkanlığında Belediye Başkanına bağlı Özel Kalem Müdürlüğü ve dokuz başkan yardımcısına bağlı 24 müdürlükte, 563 memur, 80

daimi işçi, 9 sözleşmeli personel, 7 geçici ile 696 Sayılı KHK uyarınca çalışan 2188 işçi olmak üzere, toplam 2847 personel çalışmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	868	563
Sözleşmeli Personel	-	9
Kadrolu İşçi	335	80
Geçici İşçi	-	7
Toplam	1203	659
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	2188

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Bursa Osmangazi Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Osmangazi Belediyesinin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2:2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	334.135.000,00	+60.774.000,00 -52.774.000,00	342.135.000,00	277.226.450,25	64.908.549,75	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	0,00	44.574.000,00	+4.595.000,00 -3.314.500,00	45.854.500,00	31.129.301,50	14.725.198,50	0,00

	Devlet Primi Giderleri							
03	Malve Hizmet Alım Giderleri	0,00	1.318.617.000,00	+157.145.819,82 -104.381.876,82	1.371.380.943,00	1.293.089.064,94	78.291.878,06	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	9.000.000,00	+12.298.653,00	21.298.653,00	21.293.798,29	4.854,71	0,00
05	Cari Transferler	0,00	37.744.000,00	+24.158.404,00 -8.846.000,00	53.056.404,00	51.142.760,07	1.913.643,93	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	716.930.000,00	+131.897.159,70 -106.872.159,70	741.955.000,00	672.855.286,27	69.099.713,73	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	18.000.000,00	+2.500.000,00	20.500.000,00	20.500.000,00	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	129.000.000,00	-117.180.500,00	11.819.500,00	0,00	11.819.500,00	0,00
Toplam		0,00	2.608.000.000,00	393.369.036,52	2.608.000.000,00	2.367.236.661,32	240.763.338,68	0,00

Osmangazi Belediyesinin 2023 mali yılı bütçesi ile 2.608.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 2.367.236.661,32 TL bütçe gideri yapılmış, 240.763.338,68 TL ödenek iptal edilmiştir.

Osmangazi Belediyesinin 2023 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” ek ödeneklerle birlikte toplam 2.608.000.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 2.547.545.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup 60.455.000,00 TL Mali Kuruluşlardan finansman yoluyla sağlanarak bütçe dengliği sağlanmıştır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	614.370.000,00	496.137.976,63	1.821.799,78	494.316.176,85	80,45
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	43.255.000,00	50.289.679,60	60.449,49	50.229.230,11	116,12
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	13.805.000,00	15.687.985,50	18.255,00	15.669.730,50	113,50
05- Diğer Gelirler	1.732.190.000,00	1.469.750.779,70	2.319.389,81	1.467.431.389,89	84,71
06-Sermaye Gelirleri	145.155.000,00	214.100.715,80	0,00	214.100.715,80	147,49
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler (-)	1.230.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	2.547.545.000,00	2.245.967.137,23	4.219.894,08	2.241.747.243,15	87,99

Buna göre 2023 yılında net bütçe geliri %87,99 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye gelirleri (%147,49) ve Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (%116,12) genel oranın üstünde gerçekleşmiştir. Diğer gelirler ve Vergi gelirleri kalemlerinde ise diğer kalemlere göre daha

düşük bir oranda gerçekleşme yüzdesi bulunmaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	334.135.000,00	277.226.450,25	82,96
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	44.574.000,00	31.129.301,50	69,83
03-Malve Hizmet Alım Giderleri	1.318.617.000,00	1.293.089.064,94	98,06
04- Faiz Gideri	9.000.000,00	21.293.798,29	236,59
05- Cari Transferler	37.744.000,00	51.142.760,07	135,49
06- Sermaye Giderleri	716.930.000,00	672.855.286,27	93,85
07 Sermaye Transferleri	18.000.000,00	20.500.000,00	113,88
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	129.000.000,00	0,00	0,00
Toplam	2.608.000.000,00	2.367.236.661,32	90,76

2023 Bütçe Giderleri Tablosuna göre bütçe giderleri %90,76 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gider kalemleri arasında en büyük pay sermaye giderleri ve mal ve hizmet alım giderlerine aittir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2022 yılının 2021 yılına, 2023 yılının 2022 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	213.591.233,15	329.847.712,53	496.137.976,63	54,43	50,41
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	49.781.452,33	31.016.975,12	50.289.679,60	-37,69	62,14
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	7.220.721,02	29.274.476,00	15.687.985,50	305,42	-46,41

Diğer Gelirler	415.931.874,88	822.895.773,76	1.469.750.779,70	97,84	78,61
Sermaye Gelirleri	21.674.052,10	32.963.801,17	214.100.715,80	52,09	549,50
Toplam	708.199.333,48	1.245.998.738,58	2.245.967.137,23	75,94	80,25
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.237.408,50	1.529.040,05	4.219.894,08	23,57	175,98
Net Toplam	706.961.924,98	1.244.469.698,53	2.241.747.243,15	76,03	80,14

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2023 yılında gelirler bir önceki yıla göre %80 oranında artış göstermiştir. Bu bağlamda diğer gelirlerde 646.855.005,94TL (%78,61), sermaye gelirlerinde 181.136.915,63 TL (%549) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	81.260.348,44	155.791.710,71	277.226.450,25	91,72	77,95
SGK Devlet Prim Giderleri	12.752.209,07	22.012.161,32	31.129.301,50	72,61	41,42
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	372.988.942,54	730.956.707,60	1.293.089.064,94	95,97	76,90
Faiz Giderleri	9.235.606,07	11.523.010,19	21.293.798,29	24,77	84,79
Cari Transferler	18.809.364,41	29.029.221,16	51.142.760,07	54,33	76,18
Sermaye Giderleri	264.911.540,28	529.082.242,03	672.855.286,27	99,72	27,17
Sermaye Transferleri	0	7.000.000,00	20.500.000,00	0,00	192,86
Toplam	759.958.010,81	1.485.395.053,01	2.367.236.661,32	95,46	59,37

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre 881.841.608,31 TL (%59,37) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında personel giderlerinin 121.434.739,54 TL (%77,95), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 9.117.140,18TL (%41,42) arttığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderlerinde 562.132.357,34 TL'lik (%76,90), sermaye giderlerinde 143.773.044,24 TL'lik (%27,17) artış gerçekleşmiştir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 2.069.800.304,43 TL, Net Faaliyet Geliri 2.493.200.703,24 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 423.400.398,81 TL olarak gerçekleşmiştir.

Osmangazi Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu 2 adet şirketi olup aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	OSMANGAZİ KÜLTÜR İŞLETMELERİ LTD. ŞTİ. (OKİ)	41.000.000,00	41.000.000,00	100
2	OSMANGAZİ BELEDİYESİ PERSONEL A.Ş. (OSPERAŞ)	1.000.000,00	1.000.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Osmangazi Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu

- 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
  - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

---

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kanun'un 55, 56 ve 57'nci maddeleri, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanmış olan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usûl ve Esaslar, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, Kamu İç Kontrol Standartları Rehberi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 02.12.2013 tarih ve 70451396-24 sayılı "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum" konulu Genelge çerçevesinde değerlendirilmiştir

Bu kapsamda yapılan çalışmalarda;

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare iç kontrol risklerini belirlememiştir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulmaması nedeniyle değerlendirilmemektedir.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bursa Osmangazi Belediyesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelindeki Tutarlar ile Mali Tablolarda Yer Alan Tutarların Uyuşmaması

Taşınır hesaplarının bilançodaki tutarları ile İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelindeki tutarların birbiri ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun taşınır işlemlerine ilişkin hükümlerine dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca taşınır kayıtlarını tutmak ve mali yılsonunda Taşınır Yönetim Hesabını düzenlemekle yükümlü kılınmıştır.

Yönetmelik'in 34'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında; taşınır mal yönetim hesabının, taşınır kayıt yetkilisi tarafından harcama birimleri itibarıyla hazırlanacağı ve taşınır kontrol yetkilisince kayıt ve belgeler ile mali tablolara uygunluğu kontrol edilerek imzalanacağı belirtilmiştir. Maddenin devamında ise taşınır mal yönetim hesabını oluşturan cetveller; yıl sonu sayımına ilişkin sayım tutanağı, taşınır sayım ve döküm cetveli, harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli ve yılsonu itibarıyla en son düzenlenen taşınır işlem fişinin sıra numarasını gösterir tutanak olarak sayılmıştır.

Yönetmelik'in aynı maddesinde; muhasebe yetkililerinin gönderilen taşınır yönetim hesabı cetvellerindeki kayıtları muhasebe kayıtlarıyla karşılaştırıp uygunluğunu onayladıktan sonra harcama yetkilisine geri göndereceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in "Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncü maddesinde ise; taşınır giriş ve çıkış kayıtlarının muhasebe birimlerine hangi süreler itibarıyla bildirileceği düzenlenmiştir. Bu madde uyarınca, yıl içinde giriş veya çıkışı yapılan taşınırların belirli sürelerle ve en geç yılsonu itibarıyla muhasebe birimine bildirilmiş olması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetvelinde görünen tutarlar ile muhasebe kayıtlarında görünen tutarların birbiriyle uyumlu olması gerektiği anlaşılmaktadır. Ancak, denetlenen kamu

idaresinde bu tutarların uyuşmadığı, taşınır kayıtlarının ve dolayısıyla takibinin sağlıklı bir şekilde işlemediği tespit edilmiş olup hesap bazında aradaki farklılıklara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 8: Bilanço ve Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli Farkları

Taşınır Hesabının Adı ve Kodu	Bilançoda Yer Alan Tutarlar (TL)	Taşınır Mal Yönetimi Hesap Cetvelindeki Tutarları (TL)	Fark
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	8.325.181,28	6.958.084,60	1.367.096,68
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	99.206.574,82	12.231.201,25	86.975.373,57
255 Demirbaşlar Hesabı	48.346.923,79	27.582.333,44	20.764.590,35

Kamu İdaresi cevabında belirtilen uyumsuzluğun enflasyon düzeltmesi işleminin tamamlanamamasından kaynaklandığı belirtilmiştir.

Buna göre, Belediye Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveliyle muhasebe kayıtlarında görünen tutarların uyumlu olması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Varlıklara İlişkin Amortisman Ayırma İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

Belediyenin bazı varlıkları için hiç amortisman ve tükenme payı ayrılmadığı, bazıları için de varlık tutarından fazla amortisman ve tükenme payı ayrıldığı görülmüştür.

Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 Sıra Numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin duran varlıklarından hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı, buna ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları belirlenmiştir.

Belirtilen Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payına tabi tutulan varlıkların değeri" başlıklı 4'üncü maddesinde, duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olduğu, maliyet bedelinin ise, bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamından oluştuğu açıklanmıştır.

Aynı Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı ayırma yöntemi" başlıklı 5'inci maddesinde de, duran varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmasında normal amortisman yönteminin uygulanacağı, bu yöntemle göre varlıklar için amortisman ve tükenme payı, varlığın yararlanma süresine göre Genel Tebliğ Eki-1'de yer alan Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen oranlarda her yıl eşit olarak ayrılacağı izah edilmiştir.

Anılan Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payının muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesinde ise, ayrılan amortisman ve tükenme paylarının 630-Giderler hesabına borç, ilgisine göre 257-Birikmiş amortismanlar hesabı, 268-Birikmiş amortismanlar hesabı, 278-Birikmiş tükenme payları hesabı veya 299-Birikmiş amortismanlar hesabına alacak kaydedileceği belirtildikten sonra, Genel Tebliğ'in "Amortisman tabi duran varlıkların deftere kaydedilmesi" başlıklı 9'uncu maddesinde, amortisman tabi her bir varlığın Duran Varlıklar Amortisman Defterine kayıt usulleri detaylı bir şekilde anlatılmıştır.

Kamu idaresinin mülkiyetindeki varlıkların amortisman ve tükenme payı süre ve oranları ise, Genel Tebliğ'e ekli Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde gösterilmiştir.

Sözü edilen Genel Tebliğ hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, bir varlığın amortismanının ancak varlığın maliyet bedeli kadar olabileceği anlaşılmaktadır. Öte yandan amortisman tabi varlıklar için, varlığın maliyet bedeline ulaşınca kadar her yıl amortisman ve tükenme payının ayrılması gerekir.

Oysa, Belediyenin varlık hesapları ile amortisman ve tükenme payları hesapları çapraz incelendiğinde, bazı varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı, bazı varlıklar içinse varlığın kayıtlı değerinin üzerinde amortisman ayrıldığı anlaşılmıştır.

Varlık değeri ile amortisman ve tükenme payı tutarsızlıkları bulunan varlıklara ilişkin genel tablo aşağıdadır.

Tablo 9 : Varlıklar ile Amortismanlarının Uyumsuzlukları Tablosu

Hesap Kodu Tüm Düzeyler	Hesap Ad	Varlıkların Toplam Değeri	Amortismanların Toplam Değeri	Fark
252.xx.99..	Diğer Binalar	0,00	612.925,19	612.925,19
252.xx.01.01	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	1.508.858.537,08	0,00	1.508.858.537,08
252.xx.01.01	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	121.955.284,83	0,00	121.955.284,83

252.xx.xx.03.08	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	227.740.940,00	0,00	227.740.940,00
252.xx.xx.03.08	Veteriner Klinikleri ve Hayvan Hastaneleri	0,00	4.554.818,80	-4.554.818,80
252.xx.xx.04.02	Bakımevi ve Huzurevleri	0,00	1.272.347,45	-1.272.347,45
252.xx.xx.04.02	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	63.357.808,01	0,00	63.357.808,01
252.xx.xx.04.03	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	49.629.050,00	0,00	49.629.050,00
252.xx.xx.04.03	Kreş ve Gündüz Bakımevleri	0,00	992.581,00	-992.581,00
252.xx.xx.04.06	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	37.460.700,00	0,00	37.460.700,00
252.xx.xx.04.06	Kurs Merkezleri	0,00	749.214,00	-749.214,00
252.xx.xx.04.07	Kütüphaneler	0,00	49.980,00	-49.980,00
252.xx.xx.04.07	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	2.499.000,00	0,00	2.499.000,00
252.xx.xx.04.10	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	99.026.260,00	0,00	99.026.260,00
252.xx.xx.04.10	Müzeler, Sanat Galerileri	0,00	2.597.089,80	-2.597.089,80
252.xx.xx.04.15	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	224.928,65	0,00	224.928,65
252.xx.xx.04.99	Beton, Kagir, Demir ve Çelik Binalar	50.287.460,00	0,00	50.287.460,00
252.xx.xx.05.01	Spor Sahaları	0,00	11.507.126,98	-11.507.126,98
252.xx.xx.06.06	Kültür ve Eğlence Merkezleri	0,00	1.174.239,24	-1.174.239,24
252.xx.xx.07.99	Konutlar	0,00	8.470.963,70	-8.470.963,70
252.xx.xx.09.04	Restoranlar, Lokantalar	0,00	380.695,20	-380.695,20
252.xx.xx.10.01	Hangarlar, Antrepolar, Silolar ve Depolar	0,00	1.825.497,09	-1.825.497,09
253.03.08..	Spor Amaçlı Kullanılan Cihaz ve Aletler	42.219,60	87.717,84	-45.498,24
255.07.01..	Kütüphane Demirbaşları	0,00	46.069,20	-46.069,20
255.07.03..	Kütüphane Demirbaşları	0,00	73.645,69	-73.645,69
255.11.02..	Duvarda Sergilenen Süs Eşyaları	40.084,60	48.101,52	-8.016,92
255.99.03..	Sergileme ve Tanıtım Amaçlı Taşınır	31.388,00	37.665,60	-6.277,60

Kamu İdaresi cevabında amortisman ile varlıklar arasındaki uyumsuzluğun alt kodların yanlış eşleştirilmesinden kaynaklandığı; doğru eşleştirmelerin yapıp 2024 mali yılı kapanış işlemlerinde düzeltmelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Kurum tarafından varlıklarından bazıları için hiç amortisman ve tükenme payı ayrılmaması veya varlık tutarından fazla ayrılması nedenleriyle 2023 yılı bilançosunda 257 Birikmiş amortismanlar (-) hesabında hataya neden olunmuştur.

Belediye mülkiyetindeki varlıkların amortisman ve tükenme paylarının Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 Sıra Numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği hükümlerine uygun olarak ayrılması sağlanmalıdır.

BULGU 3: Taşıtlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Bir Harcamanın Hesaplarda Doğrudan Giderleştirilmesi

Belediyeye ait bir hizmet taşıtına yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamanın, taşıt maliyet bedeline eklenip, “254 Taşıtlar Hesabında” izlenmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 187'nci maddesinde, maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında da dikkate alınacağı; bunların dışında yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamalarının ise gider olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 47 sıra numaralı Amortisman ve Tükenme Payları Tebliği'nde, duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı belirtilmiş olup Tebliğ'in 4'üncü maddesinde, duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olacağı, maliyet bedelinin ise, bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamı olacağı, bir varlık için yapılan harcamaların, kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılacağı belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6'ncı maddesinde, hesaplarda kayıtlı dayanıklı taşınırın her biri için 2023 yılında 52.000,00 TL'yi aşan harcamaların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği ve ilgili varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu Yönetmelik ve Tebliğ hükümlerine göre dayanıklı taşınır için ayrılan amortisman tutarlarının söz konusu taşınırın yenilenen değeri üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; 16 NM 289 plakalı aracın engelli taşıma aracına döndürülmesi işine 397.600,00.TL harcama yapılmasına rağmen söz konusu varlığın maliyet

bedeline eklenmek suretiyle aktifleştirilmediği, doğrudan gider hesapları ile muhasebe kayıtlarına alındığı, dolayısıyla duran varlıklara ilişkin amortismanların da, bu varlıkların yeniden belirlenmesi gereken değerleri dikkate alınmadan hesaplandığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, dayanıklı taşınırın her biri için 52.000,00 TL’yi aşan harcamalar değer artırıcı harcama olarak kabul edilerek ve kayıtlı değerine ilave edilmesi ve buna göre amortisman hesaplanması yönünde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alım İşlerinde, Bütçeye Konulan Ödenenin %10’unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21’inci maddesinin (f) bendi ve 22’nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal ve hizmet alım işlerine ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2023 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10’unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun’un “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62’nci maddesinin (1) bendinde; “Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10’unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun’un “Pazarlık Usulü” başlıklı 21’inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 1.439.543,00 TL’ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; “Doğrudan temin” başlıklı 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 431.810,00 TL’yi, diğer idarelerin 143.845,00 TL’yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve i aşeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ" in "Genel Esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği,

3'üncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı, ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımları ile hizmet alım işlerinde, aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında Belediye kayıtları ile tabloda belirtilen doğrudan temin harcama tutarları uyuşmadığı belirtilmektedir. İdare tarafından gönderilen tablodan hizmet alımları için sınırın aşılmadığı; ancak mal alımları için bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı anlaşılmaktadır. Mal alımları için bütçe ödeneği 309.841.445,07 TL olarak öngörülmüş olup harcama sınırı tutarı 30.984.144,51 TL'dir. Yılı içerisinde doğrudan teminle alınan mal alımı tutarı ise 95.075.078,25 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10 : Parasal Limit Aşım Tablosu

Alım Türü	Bütçe Ödeneği	Bütçe Ödeneğinin %10'u	Parasal Limit Dahilinde Yapılan Harcama Tutarı	Fark
Mal Alımı	309.841.445,07	30.984.144,51	95.075.078,25	-64.090.933,74

Belediye tarafından 2023 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerin %10'u tutarındaki sınırının aşılmaması, aşımın söz konusu olacağı durumlar için Kamu İhale Kurulundan önceden uygun görüş alınması gerekmektedir.

BULGU 2: İhalesi Yapılan Yapım İşinde İşin Yapılacağı Yere İlişkin Gerekli Çalışmaların Yapılmamasından Kaynaklı Olarak Süre Uzatımı ve Fiyat Farkı Verilmesi

Birim fiyat teklif alınarak ihale edilen "İnkaya Mahallesi Mesire Alanında Muhtelif Binaların Yapılması İnşaatı İşinin ihale öncesinde yer teslimine yönelik gerekli çalışmaların zamanında yapılmamasından kaynaklı olarak süre uzatımı ve fiyat farkı verildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (c) bendinde ise yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespiti" başlıklı 9'uncu maddesinde de;

"Yaklaşık maliyet hesabına esas miktarların tespiti için öncelikle aşağıda yer alan çalışmaların yapılması gereklidir:

a) Arazi ve zemin etüdünün yapılması; uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde arazi ve zemin etüt çalışmalarının; ön ve/veya kesin proje üzerinden birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise, mümkün olan arazi ve zemin etüt çalışmalarının yapılmış olması zorunludur...

c) Mahal listesi hazırlanması; ön, kesin veya uygulama projelerine dayalı olarak, işin bünyesindeki imalat kalemlerinin adını ve yapılacağı yerleri gösteren ve yaklaşık maliyetin hazırlanmasına esas teşkil eden mahal listeleri hazırlanır."

denilmektedir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde 4734 sayılı kanunda belirtildiği gibi yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre birim fiyat teklif alınarak üzere ihaleye çıkılan yapım işlerinde, ihale yapılmadan önce, işin yapılacağı arsa ile ilgili mülkiyet, kamulaştırma, imar işlerinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, 17.05.2021 tarihinde birim fiyat teklif alınarak ihalesi yapılan 2021/201927 ihale kayıt numaralı İnkaya Mahallesi Mesire Alanında Muhtelif Binaların Yapılması İnşaat İşinde, ihale öncesinde Belediyenin işin yapılacağı yer ile ilgili gerekli mülkiyet, kamulaştırma ve imar işlemlerini tamamlamadığı; yer teslimi yapıldıktan sonra işin yapılacağı alanda işgalci olduğu ve bu işgalcinin tahliyesi için yürütülen hukuki süreçten dolayı yükleniciye 02.02.2022 tarih ve 11770 nolu tutanaklar ile toplam 165 gün süre uzatımı verildiği tespit edilmiştir.

İşin sözleşmesinde öngörülen süre 270 gün iken, İşin yapılacağı yerdeki işgalden kaynaklı olarak süre 435 güne çıkmıştır.

Kamu idaresi cevabında Orman ve Su İşleri Bakanlığınca mimari projelerin onaylanmasından sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bursa Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun kararı ile hazırlanan projelerin uygun olduğuna karar verildiği; onaylanan projelerde mevcutta kır lokantası olarak planlanan kısımda kaldırılacak büfenin de olduğu ifade edilmektedir. Dolayısıyla Kamu İdaresi tarafından ihale yapılmadan önce ihale konusu imalatların yapılacağı alanda bazı yapıların mevcut olduğu bilinmektedir.

İdarece ihale yapılmadan önce ihale konusu imalatların yapılacağı alanda bazı yapıların mevcut olduğunun bilindiği halde ilgili mevzuat uyarınca mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ihaleye çıkıldığı; daha sonra mevcut alandaki işgalcinin tahliyesinin yapılamamasından sebeple yükleniciye süre uzatımı verildiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Belediyenin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yapım işlerinde arsa temini, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemlerini tamamlayarak ihaleye çıkması için gerekli önlemler alınmalıdır.

BULGU 3: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyeri ve İşletmelerin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin bulunduğu görülmüştür.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un, 3'üncü maddesinin (b) bendinde, belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere, işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmiştir.

10.08.2005 tarihli 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in, "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı; işyerlerine bu Yönetmelik'te belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı; işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde ise belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu ifade edilmektedir.

İmar Müdürlüğünden alınan veriler üzerinde yapılan incelemeler neticesinde, Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2023 tarihi itibarıyla toplam 18.981 adet sıhhi ve gayrisıhhi işyeri ile umuma açık istirahat ve eğlence yeri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği anlaşılmış olup Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan aktif işyeri çevre temizlik vergisi mükellef listesinde ise toplam 42000 mükellefiyetin olduğu; bu bağlamda, çevre temizlik vergisi mükellefi olan ancak işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işyerlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunan işyerlerinin tespiti ve gerekli yaptırımların uygulanması ile ilgili çalışmaların yapıldığı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, gerek söz konusu harç gelirlerinden mahrum kalınmaması, gerekse bazı işyerlerinin Belediye kontrolü dışında ruhsatsız bir şekilde faaliyetini sürdürmesini engellemek üzere, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan işyerleri hakkında gerekli tespitlerin yapılması ve mevzuatın öngördüğü işlemlerin tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Taşınmaz Kiralama İhalelerinde Tahmini Bedelin Mevzuata Göre Belirlenmemesi

Kamu idaresinin 2886 sayılı Kanun'a göre yaptığı taşınmaz kiralama ihalelerinde tahmini bedelin Kanun'da öngörülen şekilde belirlenmediği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun Tahmin edilen bedelin tespiti başlıklı 9'uncu maddesinde: *“Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.”* denilmektedir.

Anılan Kanun maddesinden anlaşılacağı gibi tahmini bedel tespit edilirken bir araştırma yapılması ve bu araştırma sonucunda tespit edilen tahmini bedelin dayanakları ile hesap tutanağında gösterilmesi gerekmektedir.

Yine aynı Kanun'un Uygun bedelin tespiti başlıklı 28'inci.maddesinde : *“Artırmalarda uygun bedel; tahmin edilen bedelden aşağı olmamak üzere teklif edilen bedellerin en yükseğidir...”*

ifadesi aynen yer almaktadır.

Kanun maddesinde belirtildiği üzere ihale sonucunda tespit edilen uygun bedel tahmini bedelden düşük olmamalıdır. Dolayısıyla tespit edilen tahmini bedelin yapılacak kiralama ihalelerinde ortaya çıkacak bedel üzerinde etkisinin olduğu aşıkardır.

2886 sayılı Kanun uyarınca yapılacak ihale ilanlarında tespit edilen tahmini bedele yer verilmesi zorunludur.

Kamu İdaresinin 2886 sayılı Kanun'a göre yapılan taşınmaz kiralama ihale dosyaları incelendiğinde tespit edilen tahmini bedelin nasıl belirlendiğine dair bir bilgi bulunmadığı görülmüştür. Tahmini bedel komisyonunca tutanağa sadece tahmini bedelin yazıldığı, bu bedelin dayanağı ile ilgili bir açıklama veya belgeye yer verilmediği tespit edilmiştir. Yine

incelenen ihale dosyalarının çoğunda sadece bir isteklinin katıldığı ve tespit edilen tahmin bedelin çok az üzerinde bir bedelle ihale edildiği görülmüştür. Dolayısıyla ihaleye tek istekli katılacak olsa bile tespit edilen tahmin bedelin sağlıklı belirlenmesinin uygun bedelin oluşumunda önemi açıktır.

2886 sayılı Kanun'a göre yapılan taşınmaz kiralama ihalelerinde tahmini edilen bedelin tespitinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde yapılması ve dayanaklarına yer verilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (s), (ş) ve (z) fıkralarında; "Geçiş Hakkı", "Geçiş Hakkı Sağlayıcısı" ve "İşletmeci" tanımlamaları yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 22'inci maddesinin birinci fıkrasında "Geçiş hakkının kapsamı" belirlenmiş, 25'inci maddesinde de işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısının anlaşma serbestisi çerçevesinde geçiş hakkına ilişkin anlaşmalar yapabileceği düzenlenmiştir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarih 28510 sayılı Resmi Gazete'de "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" yayımlanmıştır.

Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, anlaşma yapmaya ve geçiş hakkına ait ücretlerin tahsiline ise geçiş hakkına konu olan taşınmazın sahibi veya taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların yetkili olduğu ifade edilmiştir. 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiş olup geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi'nde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve bu fiyatların her mali yılın başında

Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre belediyeler tarafından tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi ve bu ücretlerin geçiş hakkını kullanan işletmecilerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede Belediyenin sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekeleri firmalarını tespit etmediği ve geçiş hakkına ilişkin tarife belirlemediği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2023 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkı bedeli olarak herhangi bir tahakkuk ve tahsilatın yapılmaması belediyenin önemli bir gelirden mahrum kalmasına yol açmaktadır. Söz konusu gelirlere yönelik gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Sayıştay İlamıyla Kamu Zararına Karar Verilen Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Sayıştay ilamlarıyla Kamu Zararına karar verilen, ancak henüz temyiz kararı kesinleşmeyen kamu zararı tutarlarının İdare tarafından muhasebe kayıtlarına alınıp, takip edilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Kamu zararından doğan alacakların muhasebe kayıtlarına alınması" başlıklı 9'uncu maddesinde; Sayıştay ilâmları ile bildirilen kamu zararından doğan alacakların, ilâmların idarelerine ulaştığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, takibe yetkili birimce, sorumlular ve ilgililer adına muhasebe kayıtlarına aldırılacağı, muhasebe birimine yazılan yazıda faiz başlangıç tarihinin de belirtileceği, muhasebe biriminin, Sayıştay ilâmına istinaden bildirilenleri ilâmda belirtilen sorumlular adına hesaplara kaydedeceği hükümlerine yer verilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinde ise, Sayıştay ve diğer mahkemelerce verilip kuruma tebliğ olunan ilamlarda yer alan tutarların kişilerden alacaklar hesabına alınarak takip edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; İdarenin 2020 yılı hesabına ilişkin yargılamaya esas raporunun Sayıştay 2'nci Dairesi tarafından yargılandığı ve yargılama sonucunda 81 no.lu ilamla kamu zararı kararı verildiği, ancak bu tutarların temyiz konusu edildiği, İdarece bu kamu zararı tutarlarının temyiz aşamasında olması nedeniyle "140 Kişilerden Alacaklar Hesabına" kaydedilip takip edilmediği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen hükümlere göre, Sayıştay ilamlarına karşı temyiz yoluna başvurulması, ilama konu kamu zararı tutarlarının muhasebe kayıtlarına alınmasını engelleyen bir durum değildir. Temyiz başvurusu, ilamlar henüz kesinleşmediği için infazı durdurmakta, ancak bunların takibini engellememektedir. Bu kapsamda Sayıştay ilamları ile tazminine karar verilen tutarlar her halükârda İdareye bildirilmelerinden itibaren 5 gün içerisinde muhasebe kayıtlarına alınmalı, kesinleştikten sonra ise 90 gün içinde infaz edilmelidir.

Sayıştay İlamlarıyla hüküm altına alınan İdare alacaklarının 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmesi nedeniyle hem İdare alacağının takip edilmemesine hem de mali tablolarda söz konusu hesabın eksik bilgi içermesine sebep olunmuştur.

Sonuç olarak, Sayıştay ilamlarının mevzuatında belirtilen süre içinde gereğinin yerine getirilmesi yönünde işlem tesis edilmelidir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti uyarınca, 2024 yılında gerekli muhasebe kaydının yapıldığı bildirilmiş olsa da, 2024 yılında yapılan işlemin 2023 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bazı Maddi Duran Varlıklar İçin Hatalı Amortisman Ayrılması	2020	Yerine Getirilmedi	Söz konusu muhasebe işlemleri 2023 yılındada devam ettiğinden rapora alınmıştır.